

1876

Pr. 226

SPRAWOZDANIE

z czynności całorocznych

Towarzystwa Pszczelno-jedwabniczego i sadowniczego

W KRAKOWIE

w r. 1876.

Gdy z powodu ciężkiej i długiej choroby Dyrektora Towarzystwa, sprawozdanie z r. 1876 nie mogło być w czasie właściwym wygotowane i dopiero teraz przedłożoném zostało, przeto Rada gospodarcza Towarzystwa na posiedzeniu w dniu 9 Lipca r. b. postanowiła:

- 1) Sprawozdanie niniejsze wydrukować i wszystkim Członkom przesłać.
- 2) Ponieważ na Zgromadzeniu doroczném dnia 10 Lutego 1876 r. nie mogły być przeprowadzone wybory do Rady gospodarczej Towarzystwa z powodu niedostatecznej liczby Członków i obecna Rada gospodarcza pełni dotąd obowiązki tylko prowizorycznie, zaproszeni więc będą wszyscy Członkowie na Zgromadzenie, w czasie urzędzić się mającej wystawy w Krakowie w r. b., o której osobnym programem zawiadomieni będą, aby na zgromadzeniu tém wybrać Członków do Rady gospodarczej i Przewodniczącego na następne 3 lata; w razie bowiem, gdyby wybory te powtórnie do skutku nie przyszły, Towarzystwo mogłoby rozwiązać się.

Sprawozdanie z r. 1876, jakie Szanownym Członkom mam zaszczyt przedłożyć, w szczupłych bardzo mieści się ra-

Biblioteka Jagiellońska

mach, gdyż rok ten do bardzo nieszczęśliwych zaliczyć należy. Na początku bowiem wiosny powszechnie obiecywano sobie, że po roku 1875 na owoce nieurodzajnym, doczekamy się obfitego urodzaju owoców i rzeczywiście można było mieć tę nadzieję, albowiem gdy nadszedł czas Kwietnia, drzewa owocowe obsypane były kwiatem, ale nadzieję tę zniszczył mróz 3-stopniowy w Maju i to wtedy, gdy zawiązki owoców były już dosyć wyraźne; zawiązki więc te przemrożone ze wszystkich drzew owocowych opadły i nastąpił taki nieurodzaj owoców, jakiego najstarsi ludzie nie pamiętali. Również i dla jedwabnictwa rok 1876 nie był pomyślny, a wśród takiego stanu rzeczy, urządzenie wystawy stało się niemożliwem, fundusz przeto przez Wys. Wydział Krajowy na nagrody udzielony, jaki pozostał po ostatniej wystawie, w ilości 245 Złr. i 45 c., nie mógł być użyty.

Skład Towarzystwa.

Towarzystwo liczy w gronie swoim jednego Członka honorowego i 297 Członków czynnych zapisanych do Towarzystwa. W r. 1786 przybyło Członków 8, zmarł zaś nieodżałowany miłośnik sadownictwa, ś. p. Adam Gorczyński, właściciel dóbr.

Fundusz Towarzystwa.

Fundusz Towarzystwa własny powstaje ze składek przez Członków wnoszonych. Pozostały fundusz z r. 1875 łącznie z funduszem przez Wys. Wydział Krajowy na nagrody udzielonym wynosił Złr. 506 c. 78

W roku 1876 na 297 Członków zapisanych do Towarzystwa, wniosło składkę 65 Członków, która ogółem uczyniła 133 Złr. Według Statutu tylko $\frac{1}{4}$ część składki przechodzi na potrzeby i cele Towarzystwa, jednakże 41 Członków przekazało całą składkę na korzyść Towarzystwa i tak:

- po 5 złr. wnieśli: PP. Ksiądz Wróbel, Proboszcz z Krzczowa; J. O. Ksiązę Jabłonowski; J. E. Baron Schindler; Dr. Dietl, b. Prezydent miasta; Walerj Rzewuski, Radca miejski; Marceci Jawornicki, Dyrek. Kasy oszczędności; Czarnecki i Dr. Kozubowski.
- po 3 złr. PP. Przechwał Sławiński, właśc. dóbr i Teodor Baranowski, Prezes Izby handlowej.
- po 2 Złr. PP. Eugeniusz Reiner, właśc. dóbr; Henryk Müldner, urzędnik z Administracyi „Czasu“; Adryan Baraniecki, Dyrektor Muzeum techniczno-przemysłowego; Jan Hostasch, Dyrektor Filii Banku Austriackiego; Henryk Kieszkowski, Dyrektor Towarzystwa ubezpieczeń; Ks. Kan. Drożdżewicz, Prof. Uniw.; Honorata Cielecka, właśc. dóbr; ksiądz Dziekan Serwatowski i Adam Bzowski, właśc. dóbr.
- 1 złr. 50 cent. P. Stanisław Gralewski, kupiec.
- po 1 złr. PP. Konstanty Wiszniewski, właśc. Apteki; Łepkowski, prof. Uniwers.; Mazal, właśc. realn.; Rozwadowski, Prof. Instytutu technicznego; Mauricio Paris, właśc. cukierni; Schwarz Wawrzyniec, Inspektor ogrodu botanicznego; Ed. Majer, właśc. realn.; Barański, kontrolor; Zgórek, nauczyciel Seminaryum nauczycielskiego; Bartynowski, adjunkt sądowy; Kaczmarski Jan Kanty, kupiec; Dziukowski, Naczelnik Sądu powiatow.; Ks. Zagórski, Proboszcz w Nowém Rybiu; Emil Reissig; Emil Nowak, właśc. dóbr.; Czaplński, nauczyciel; Ksiądz Wroński, kapelan; Rogawski z Gorlic i Łuszczkiewicz Michał, b. Dyrektor Instytutu technicznego.

Składki te uczyniły 86 Złr. 50 c.

Inni Członkowie wnieśli składkę na potrzeby własne, a z téj tylko $\frac{1}{4}$ część przechodząca na cele ogólne Towarzystwa, uczyniła	11 Złr.
Procent od pieniędzy w Kasie oszczędności złożonych za r. 1876	40 Złr. 98 c.
Za 16 chustek jedwabnych sprzedanych po 5 Złr.	80 „
Za sprzedane książki o jedwabnictwie . . .	19 „ 50 „
Dar Wnój Makomaskiej dla Towarzystwa . . .	5 „
Za przesłane morwy ofiarowano	9 „
Ogółem przychód . . .	<u>758 Złr. 76 c.</u>

Rozchód z tego funduszu.

Z funduszu tego wydano, jak to po szczegółach w wykazie jest zamieszczoném: za druk sprawozdania z r. 1875, za wykopywanie, pakowanie i rozsyłkę morw, za oprzędy jedwabnicze zakupione, na koszta korespondencyi, stemple i usługę wydano ogółem 67 Złr. 60 c.

Pozostało zatem Towarzystwu na r. 1877 . . . 691 „ 16 „

W téj jednakże sumie mieści się wspomniany fundusz przez Wys. Wydział Krajowy na nagrody udzielony w ilości 245 złr. i 45 c.

Co zaś do funduszu przeznaczonego na zakupienie różnych przedmiotów dla Członków za $\frac{3}{4}$ ich składki, fundusz ten wynosił ogółem 36 Złr. 50 c., a z funduszu tego stosownie do żądań dostarczone zostały Członkom: gałązki do szczepienia, szczepki owocowe, różne sprzęty do pszczelnictwa i przedmioty do jedwabnictwa.

Dział I. Sadownictwo.

Od kilku lat ponawiające się corocznie przymrozki w czasie kwitnienia drzew owocowych, wyrządzają nietylko szkodę, ale także niekorzystny wpływ wywierają, nie budząc zamiłowania do sadownictwa. Ztąd to pochodzi, że wielki urodzaj owoców należy u nas do lat wyjątkowych, jeden jednakże rok

urodzajny może wynagrodzić straty przez parę lat poniesione. W roku 1876 najczęściej żądano od Towarzystwa gałązek do szczepienia i szepków małych do przesłania pocztą. Od czasu jak założono w różnych miejscowościach w Galicyi szkółki drzewek owocowych, nabywanie ich dla okolic pobliskich stało się o wiele łatwiejszem: unika się bowiem przez to kosztów dalekiej przesyłki, a ponieważ i robotnik jest tam tańszy, ceny więc drzewek są przystępniejsze, gdy przeciwnie robotnik w Krakowie znacznie podróżował i dzienna jego płaca wynosi 60 do 70 centów. Na szczególne tu wspomnienie i uznanie zasługuje, iż Zarząd domu karnego w Wiśniczcu zaprowadził szkółki drzewek owocowych, z których corocznie znaczna ilość drzewek do bliższych i dalszych okolic jest pozbywaną.

Dział II. Pszczelnictwo.

Rok 1876 podobnie dla pszczelnictwa z początku był bardzo niepomyślny, z powodu zimna i deszczów aż do pierwszych dni Czerwca trwających, to też w niektórych miejscach u włościan poginęły pszczoły z głodu. Pomimo jednak, że wiosna była tak nieszczęśliwa, gdy później ustaliła się pogoda i otworzył się obfity pożytek, pszczoły znaczne zapasy miodu do ulów zniosły i rok przeszły do bardzo miodnych należał.

Jak w innych latach, tak podobnie i w przeszłym, stosownie do zamówień Towarzystwo dostarczało Członkom maski do pszczół, maszynki do dymienia i inne przyrządy do pszczelnictwa należące, z funduszu zaś rządowego udzielono 2 ule ramowe, jeden dla włościanina Franciszka Habiny z Brzegów, kosztujący 6 Złr., a drugi, stosownie do odezwy Rady szkolnej okręgowej Rzeszowskiej z dnia 28 Czerwca 1876 r., udzielony został nauczycielowi w Witkowicach, P. Józefowi Surowce; ul ten łącznie z odstawą na kolej kosztował 6 Złr. 32 centy.

Dział III. Jedwabnictwo.

Wiadomém jest Szanownym Członkom z sprawozdania poprzedzającego, że Magistrat Miasta Krakowa zastrzegł, aby

morwy na dwóch jeszcze kwaterach w ogrodzie miejskim pozostałe, z początkiem wiosny r. 1876 Towarzystwo uprzętańc zechciało, celem oddania gruntu tego nowemu dzierżawcy. Po ogłoszeniu, iż morwy te bezpłatnie rozdane będą, zgłosiła się po nie znaczna liczba osób i wszystkie morwy różnej wielkości rozdane zostały; ilość zaś ich wynosiła 4019 sztuk. Za wykopanie, pakowanie i rozsyłkę tych morw zapłacono 29 złr. 56 centów. Za przesłane jednak morwy ofiarował Towarzystwu Zarząd dóbr Weryni 9 złr.

W sprawozdaniu poprzedniem przytoczonem było, iż Towarzystwo z jedwabiu własnego posiada 22 zrobionych chustek jedwabnych. Z chustek tych sprzedano 16 po 5 złr., co uczyniło 80 Złr., jedną chustkę Towarzystwo ofiarowało do zbiorów Muzeum techniczno-przemysłowego w Krakowie, a pozostało jeszcze 5 chustek niesprzedanych.

Co do wychowu jedwabników rok przeszły był bardzo niepomysłny, albowiem gdy gąsienice już karmiono, mróz 20 Maja zniszczył liście na morwach i dla braku pożywienia musiano gąsienice wyrzucić, a nie miano téj przeczności, aby pewną część jajek na każdy przypadek w zapasie zostawić i przechować je w miejscu zimnem; tylko więc tam udał się wychów, gdzie jajka do wylęgania gąsienic późno wyłożone były. Za 4 garnce oprzędów na rachunek Towarzystwa zakupionych, zapłacono P. Górskiemu, nauczycielowi uprawy lnu w Gródku pod Lwowem 3 złr. i ofiarowano mu książkę o wychowie jedwabników morwowych.

Kończąc sprawozdanie niniejsze, winienem wcześniej Szanownych Członków zawiadomić, że wiek mój i upadające siły, a po ciężkiej przebytej chorobie jeszcze więcej nadwężone, zniewalają mnie usunąć się od dotychczasowych czynności i usług dla Towarzystwa podejmowanych, co nastąpi, jak tylko wybory Członków do Rady gospodarczej Towarzystwa przeprowadzone będą; poczytuję sobie przeto za miły obowiązek już teraz podziękować Szanownym Członkom, iż przez przeciąg czasu dziesięcioletni zaufaniem swoim łaskawie zaszczycać mnie raczyli.

Kraków, d. 9 Lipca 1877 r.

Dr. Adryan Baraniecki,
Członek Towarzystwa,
Dyrektor Muzeum Techn. Przem. Krak.

Dr. Kozubowski,
Dyrektor Towarzystwa,

Fundusz Towarzystwa.

L. b.	Przychód	Zir.	c. i.	Rozchód	Zir.	c.
1	Pozostały fundusz z r. 1875	506	78	Za druk sprawozdania z r. 1875	23	50
2	Procent od pieniędzy w kasie Oszczędności złożonych za r. 1876	40	98	Za wykopywanie, pakowanie i rozsyłkę morw	29	56
3	Całkowita składka od 41 Członków na korzyść Towarzystwa przekazana z r. 86 c. 50	97	50	Za oprzędy jedwabnicze kupione	3	11
4	1/4 część składki od innych Członków z r. 11	80	—	Korespondencye, stemple i karty frachtowe	3	9
5	Za 16 chustek jedwabnych sprzedanych po 5 zlr.	19	50	Za zawieszenie ulów na Zgromadzenie d. 12 Lutego 1876 r.	—	30
6	Za sprzedane książki o jedwabnictwie	5	—	Robota introligatorska	—	30
7	Dar Pani Makomaskiej dla Towarzystwa	9	—	Materyały piśmienne	1	75
8	Za przestane morwy ofiarowano	758	76	Posługa	6	—
	Ogółem przychód	67	61	Ogółem rozchód w r. 1876	67	61
	Rozchód w r. 1876	691	15			
	Pozostaje na rok 1877					

Fundusz rządowy

udzielony przez wys. c. k. Ministerstwo rolnictwa.

Otrzymano	Złr. c.	Wydano	Złr. c.	Pozostaje	Złr. c.
Na pszczelnictwo					
pozostało na rok 1876					
z funduszu w roku 1873					
udzielonego	160 79	Za dwa ule ramowe rozdane	12 32	Pozostało na rok 1877	148 47

W KRAKOWIE,

Nakładem Towarzystwa pszczelno-jedw. i sadown.

CZCIONKAMI Drukarni „CZASU“

pod zarządkiem Józefa Łakocińskiego.

1877.